

ΤΜΗΜΑ ΕΝΟΧΙΚΟ

Αριθμός απόφασης 4902/2021

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟ από τη Δικαστή Αλεξάνδρα Θεοφάνη, Πρωτοδίκη, η οποία ορίστηκε από την Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών και από το Γραμματέα Αριστοτέλη Παναγιώτου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριο του, την 2όη Νοεμβρίου 2020, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ: ... του ... και της ... κατοίκου ... (περιοχή ...) με Α.Φ.Μ. ... ο οποίος δεν παραστάθηκε στο Δικαστήριο ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο, πλην όμως κατέθεσε εμπρόθεσμα προτάσεις που υπογράφονται από την πληρεξούσια δικηγόρο Ευγενία Φωτοπούλου, δυνάμει της από 25.10.2018 εξουσιοδότησης με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του ενάγοντος από τη δικηγόρο Κωνσταντίνο Πουρναρα.

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΥ: ... του ... κατοίκου Αθηνών, οδός ... αρ. ..., με Α.Φ.Μ. ..., ο οποίος δεν παραστάθηκε στο Δικαστήριο ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο, πλην όμως κατέθεσε εμπρόθεσμα προτάσεις που υπογράφονται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο Ευθύμιο Αναγνώστου, δυνάμει της από 6.11.2018 εξουσιοδότησης με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του εναγομένου από το ΚΕΠ 699 του Δήμου Αθηναίων.

Ο ενάγων ζητεί να γίνει δεκτή η από 27.06.2018 αγωγή του που κατατέθηκε στη γραμματεία του παρόντος Δικαστηρίου την 4η.07.2018 με γενικό αριθμό κατάθεσης .../2018 και ειδικό αριθμό κατάθεσης .../2018, η συζήτηση της οποίας προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, δυνάμει της από 22.05.2019 έκθεσης ορισμού δικασίμου και εγγράφηκε στο πινάκιο.

Κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, μετά την εκφώνηση της από τη σειρά του οικείου πινακίου, η υπόθεση συζητήθηκε κατ' άρθρο 237 § 4εδ. ζ' ΚΠολΔ.

Κατά το άρθρο 1 ν. 5638/1932 «περί καταθέσεως σε κοινό λογαριασμό», όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 1 ν.δ. 951/1971 και διατηρηθεί σε ισχύ με το άρθρο 124 περ. Δ' στοιχ. α' ν.δ. 118/1973, χρηματική κατάθεση σε τράπεζα, σε ανοικτό λογαριασμό, στο όνομα δύο ή περισσότερων από κοινού (joint account) είναι η περιέχουσα τον όρο ότι του λογαριασμού αυτής μπορεί να κάνει χρήση εν όλω ή εν μέρει, χωρίς τη σύμπραξη των λοιπών, είτε ένας, είτε μερικοί εξ αυτών είτε και όλοι οι κατ' ιδίαν δικαιούχοι. Από την ανωτέρω διάταξη σε συνδυασμό με αυτή του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, καθώς και εκείνες των άρθρων 2§1 ν.δ. 17.7/13.8.1932 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», 411, 489, 490, 491, 493, 822 και 830 ΑΚ, προκύπτει ότι σε περίπτωση χρηματικής κατάθεσης στο όνομα του ίδιου του καταθέτη και τρίτων προσώπων, όπως η προβλεπόμενη από το άρθρο 1 του ν. 5638/1932, ανεξαρτήτως του αν τα κατατεθέντα χρήματα ανήκαν σε όλους υπέρ τάν οποίων έγινε η κατάθεση ή σε μερικούς από αυτούς, παράγεται μεταξύ του καταθέτη ή των καταθετών και των τρίτων αφενός και του δέκτη της κατάθεσης νομικού προσώπου (τράπεζας) αφετέρου ενεργητική εις ολόκληρον ενοχή, με αποτέλεσμα καθένας από αυτούς να γίνεται δικαιούχος των χρημάτων που κατατέθηκαν και να μπορεί να τα χρησιμοποιεί χωρίς τη σύμπραξη των λοιπών, ενώ η ανάληψη των χρημάτων της κατάθεσης (είτε όλων είτε μέρους αυτών) από έναν από τους δικαιούχους γίνεται εξ ιδίου δικαίου. Επομένως, εάν αναληφθεί ολόκληρο το ποσό της χρηματικής κατάθεσης από έναν δικαιούχο, επέρχεται απόσβεση της απαίτησης εις ολόκληρον έναντι του δέκτη της κατάθεσης (τράπεζας) και ως προς τον άλλον, δηλαδή τον δικαιούχο που δεν ανέλαβε (ΑΠ 1894/2006 ΝΟΜΟΣ), ο οποίος από το νόμο πλέον αποκτά απαίτηση (αναγωγικά) έναντι εκείνου που ανέλαβε ολόκληρη την κατάθεση, για την καταβολή ποσού ίσου προς το μερίδιο που του αναλογεί με βάση τον αριθμό όλων των συνδικαιούχων, εκτός εάν από τη μεταξύ τους εσωτερική σχέση προκύπτει άλλη αναλογία ή δικαίωμα επί ολόκληρου του ποσού της κατάθεσης ή έλλειψη δικαιώματος αναγωγής από μέρους αυτού που δεν προέβη

στην ανάληψη του ποσού (ΑΠ 946/2015, ΑΠ 1410/2015 ΝΟΜΟΣ). Σύμφωνα, δε, με τη διάταξη του άρθρου 493 ΑΚ που θεσπίζει μαχητό τεκμήριο η ύπαρξη τέτοιας εσωτερικής σχέσης αποτελεί εξαίρεση, της οποίας το βάρος επίκλησης και απόδειξης φέρει ο διάδικος που προβάλλει περιστατικά τα οποία θεμελιώνουν το ως άνω εξαιρετικό αυτό δικαίωμα (ΑΠ 656/2019 ΝΟΜΟΣ). Η εσωτερική σχέση μεταξύ των συνδικαιούχων καθορίζει και το μεταξύ τους δικαίωμα αναγωγής. Δικαίωμα υπάρχει κατά σύνδικαιούχου του κοινού λογαριασμού, ο οποίος έλαβε ολόκληρο ή μέρος του υπολοίπου της κατάθεσης μεγαλύτερο της αναλογίας που του αντιστοιχούσε με βάση την εσωτερική σχέση. Στην περίπτωση δε, κατά την οποία μεταξύ των συνδικαιούχων του κοινού λογαριασμού δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ιδιαίτερη εσωτερική σχέση αναφορικά με το δικαίωμα αναγωγής, πρέπει να εφαρμοσθεί η διάταξη του άρθρου 493 ΑΚ, η οποία θεμελιώνει μια εκ του νόμου εσωτερική μεταξύ των συνδικαιούχων σχέση, ως εκ των έσω αντανάκλαση της ενεργητικής εις ολόκληρον ενοχής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η εσωτερική σχέση δεν προβλέπει τα μερίδια μεταξύ των συνδικαιούχων. Στις περιπτώσεις αυτές, όλοι οι συνδικαιούχοι έχουν δικαίωμα σε ίσα μέρη (ΑΠ 902/2019, ΑΠ 1128/2017 ΝΟΜΟΣ). Είναι δε αδιάφορο αν τα κατατεθέντα χρήματα ανήκουν σε όλους ή σε μερικούς μόνο από τους δικαιούχους (ΑΠ 1128/2017, ΑΠ 529/2015 ΝΟΜΟΣ). Η αξίωση για συμμετοχή στο χρηματικό ποσό του κοινού λογαριασμού γίνεται αντικείμενο δίκης με την έγερση σχετικής αγωγής, ανεξάρτητα αν ζητείται η πραγματική συμβολή ή τεκμαρτή συμμετοχή. Σύμφωνα δε με τα ανωτέρω εκτιθέμενα, ο ενάγων συνδικαιούχος που στρέφεται αναγωγικά κατά έτερου σύνδικαιούχου του κοινού λογαριασμού που ανέλαβε ολόκληρο το χρηματικό ποσό ή μεγαλύτερο από το αναλογούν σε αυτόν μερίδιο, απαλλάσσεται από το βάρος της απόδειξης για το μέγεθος της συμμετοχής του, κατά το ποσοστό που αυτό καλύπτεται από το νόμιμο μαχητό τεκμήριο. Αν όμως αιτείται μεγαλύτερο ποσοστό, βαρύνεται να αποδείξει την ύπαρξη και το περιεχόμενο της εσωτερικής σχέσης μεταξύ των συνδικαιούχων που του παρέχει δικαίωμα επί του μεγαλύτερου ποσοστού (ΑΠ 2058/2007 ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, η εσωτερική σχέση μεταξύ περισσοτέρων συνδικαιούχων του κοινού λογαριασμού αποτελεί το λόγο για τον οποίο συνάπτεται η σύμβαση κατάθεσης σε κοινό λογαριασμό. Η εσωτερική αυτή σχέση όμως δεν επηρεάζει το κύρος της εξωτερικής σχέσης μεταξύ της τράπεζας και των συνδικαιούχων. Η σχέση μεταξύ των περισσοτέρων συνδικαιούχων του κοινού λογαριασμού μπορεί να είναι επαχθής ή χαριστική. Η εσωτερική σχέση είναι επαχθής, όταν οι συνδικαιούχοι συνδέονται μεταξύ τους με εταιρεία ή με σύμβαση δανείου ή εντολής, ενώ χαριστική είναι όταν μεταξύ τους οι συνδικαιούχοι συνδέονται με σύμβαση δωρεάς εν ζωή ή αιτία θανάτου, με κληροδοσία ή άλλη χαριστική επίδοση εν ζωή ή αιτία θανάτου. Στην περίπτωση της εντολής ο εντολέας ορίζει άλλον ως συνδικαιούχο, αναθέτοντας του, απλώς προς διευκόλυνση του, να προβαίνει σε ορισμένες ενέργειες σχετικές με την κίνηση του λογαριασμού και τα χρήματα τα οποία έχει καταθέσει σε αυτόν. Στην τελευταία αυτή περίπτωση εφαρμόζονται οι περί εντολής διατάξεις (άρθρα 713 επ. ΑΚ) και ο εντολέας, εφόσον προβλέφθηκε ότι ο εντολοδόχος δεν θα προβαίνει σε αναλήψεις χωρίς προηγούμενη συγκεκριμένη εντολή του, έχει δικαίωμα να απαιτήσει από τον αναλαβόντα την κατάθεση - συνδικαιούχο του λογαριασμού ολόκληρο το ποσό που ανέλαβε (ΑΠ 1550/2007, ΕφΔωδ 179/2006, ΠΠΠειρ 4011/2009 ΝΟΜΟΣ). Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 713, 714 και 719 ΑΚ, με τη σύμβαση της εντολής ο εντολοδόχος έχει υποχρέωση να διεξάγει χωρίς αμοιβή την υπόθεση που του ανέθεσε ο εντολέας, ευθύνεται για κάθε πταίσμα και έχει υποχρέωση να αποδώσει στον εντολέα καθετί που έλαβε για την εκτέλεση της εντολής ή απέκτησε από την εκτέλεση της. Από τις διατάξεις αυτές σε συνδυασμό και με εκείνες των άρθρων 297, 298 και 330 ΑΚ προκύπτει, ότι ο εντολοδόχος, εφόσον ενήργησε παραβαίνοντας τούς όρους της εντολής, έχει υποχρέωση να ανορθώσει κάθε ζημία την οποία υπέστη ο εντολέας και η οποία έχει ως γενεσιουργό αιτία το πταίσμα του εντολοδόχου. Θετική ζημία είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η ελάττωση της περιουσίας του εντολοδόχου (ΑΠ 536/2004, ΕφΑθ 204/2007 ΝΟΜΟΣ) που επέρχεται, υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις, και με τη μη προβλεπόμενη από την εσωτερική σχέση της εντολής ανάληψη ποσών από κοινό τραπεζικό λογαριασμό. Τέλος, η ιδιοποίηση χρημάτων από κοινό λογαριασμό δεν συνιστά υπεξαίρεση, καθόσον για τη θεμελίωση του εγκλήματος της υπεξαίρεσης που προβλέπεται από το άρθρο 375 ΠΚ, απαιτείται το αντικείμενο της πράξεως να είναι ξένο, εν όλω ή εν μέρει, δηλαδή να ανήκει στην κυριότητα τρίτου, εκτός του δράστη προσώπου, προκειμένου δε περί καταθέσεως χρημάτων σε κοινό λογαριασμό, όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 2§1 εδ. α' ν.δ. 17.7/13.8.1932 και 1 §1 ν. 5648/1923, όπως το άρθρο τούτο έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η τράπεζα στην οποία γίνεται η κατάθεση καθίσταται κυρία των κατατεθέντων χρημάτων και υποχρεούται να τα αποδώσει, εν όλω ή εν μέρει, σε κάθε δικαιούχο του λογαριασμού, χωρίς τη σύμπραξη των άλλων, εκείνος

δε που απέσυρε τα χρήματα γίνεται κύριος αυτών εξ ιδίου δικαίου [ΑΠ 96/2017 (ποιν), ΑΠ 1529/2003 (ποιν), ΑΠ 1269/1996 (ποιν), ΕφΔυτΜακ 31/2006, ΕφΔωδ 179/2006 ΝΟΜΟΣ].

Στην προκειμένη περίπτωση, ο ενάγων, με την υπό κρίση αγωγή, εκθέτει ότι η μητέρα του, του είχε ανοίξει την 23Μ 1.2007 τον αναφερόμενο κοινό (διαζευκτικό) τραπεζικό λογαριασμό στην «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.», θέτοντας ταυτόχρονα τον ίδιο (ενάγοντα) ως πραγματικό συνδικαιούχο και τον εναγόμενο ως εικονικό συνδικαιούχο. Ότι στο λογαριασμό αυτό, γίνονταν καταθέσεις μόνο από τη μητέρα του με την πίστωση προϊόντων χρεογράφων (ομολόγων και μετοχών) τα οποία είχε αποκτήσει από κληρονομιά του συζύγου της (πατέρα του ενάγοντος), κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα. Ότι την 5η.10.2013, ήτοι δύο (2) ημέρες μετά το θάνατο της μητέρας του και μάλιστα την ημέρα της κηδείας της, ο εναγόμενος, με δική του πρωτοβουλία και χωρίς την εντολή του ίδιου (ενάγοντος), προέβη στην ανάληψη του συνόλου του ποσού που ήταν κατατεθειμένο στον ως άνω λογαριασμό, ήτοι του ποσού των 28.431,03 ευρώ, το οποίο ακολούθως κατέθεσε σε άλλο τραπεζικό λογαριασμό της επιλογής του. Ότι η μητέρα του είχε θέσει στον ως άνω λογαριασμό συνδικαιούχους τον ίδιο (ενάγοντα) και τον εναγόμενο επειδή λόγω της μεγάλης ηλικίας της (79 ετών κατά το άνοιγμα του ένδικου κοινού λογαριασμού) και της επιβαρυσμένης υγείας της, η ίδια δεν μπορούσε να εξυπηρετείται για την ανάληψη ποσών από τον ως άνω κοινό λογαριασμό προκειμένου να ικανοποιεί καθημερινές της ανάγκες και έπρεπε να χρησιμοποιεί για τη διεκπεραίωση του σκοπού αυτού τρίτο πρόσωπο. Ότι επειδή ο ενάγων - μοναδικό τέκνο της μητέρας του λόγω των αναφερόμενων χρόνιων προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε και της ιδιότητας του ως μοναχού δεν είχε τη δυνατότητα να βρίσκεται ανά πάσα ώρα και στιγμή στη διάθεση της μητέρας του, έπρεπε να βρεθεί ένα τρίτο πρόσωπο για την ανάληψη χρηματικών ποσών από τον κοινό λογαριασμό για την κάλυψη αναγκών της μητέρας του. Ότι το πρόσωπο αυτό επιλέχθηκε από κοινού από τον ενάγοντα και τη μητέρα του, κατόπιν συμφωνίας τους, και ήταν ο εναγόμενος, ο οποίος ήταν άνθρωπος που εμπιστεύονταν και γνώριζαν αμφότεροι (ο ενάγων και η μητέρα του) πολύ καιρό και μάλιστα ήταν κληρικός που την εξυπηρετούσε σε διάφορες ανάγκες που προέκυπταν. Ότι έτσι ο εναγόμενος ετέθη ως εικονικός συνδικαιούχος στον κοινό λογαριασμό μέχρις ότου αποβιώσει η μητέρα του ενάγοντος, ώστε να εκτελεί μέχρι τότε καθήκοντα εντολοδόχου, ήτοι αναλήψεις ποσών προκειμένου να καλύπτει ανάγκες της μητέρας του ενάγοντος, καθόσον η ίδια δεν είχε τη δυνατότητα μετάβασης στην τράπεζα. Ότι όλα τα ανωτέρω τα γνώριζε ο εναγόμενος, όπως επίσης γνώριζε ότι μετά το θάνατο της μητέρας του ενάγοντος, αν και φαινομενικά θα συνέχιζε να είναι συνδικαιούχος του κοινού λογαριασμού, στην πραγματικότητα δεν θα είχε κανένα δικαίωμα σε αυτόν. Ότι κατά τον τρόπο αυτό ο ενάγων τέθηκε από τη μητέρα του ως συνδικαιούχος στον ένδικο κοινό λογαριασμό, εκπληρώνοντας τη βούληση και τη δική της και του αποβιώσαντος πατέρα του να περάσουν στην κυριότητα του ενάγοντος τα χρήματα που προέρχονταν από τα χρεόγραφα του πατέρα του, ενώ ο εναγόμενος τέθηκε ως εικονικός συνδικαιούχος μόνο προκειμένου να κάνει αναλήψεις χρηματικών ποσών για να καλύπτονται οι ανάγκες της μητέρας του και γνωρίζοντας ότι η σχέση άμισθης εντολής θα έληγε με το θάνατο της τελευταίας. Ότι επομένως, μετά το θάνατο της μητέρας του ενάγοντος, μοναδικός δικαιούχος του λογαριασμού ήταν ο ενάγων, ενώ αντιθέτως ο εναγόμενος ουδέν δικαίωμα είχε έκτοτε επί του ποσού του λογαριασμού, το οποίο παρανόμως ανέλαβε. Ότι ο ενάγων απέστειλε στον εναγόμενο την από 21.11.2013 εξώδικη διαμαρτυρία του, εκθέτοντας όλα τα ανωτέρω και ζητώντας την καταβολή του ποσού των 28.431,03 ευρώ το οποίο παρανόμως ο εναγόμενος ιδιοποιήθηκε, πλην όμως μάταια ο ενάγων ανέμενε την επιστροφή των χρημάτων της οικογένειάς του. Ότι άλλως και όλως επικουρικός, η εκ μέρους του εναγομένου η ανάληψη του ποσού των 28.431,03 ευρώ από τον κοινό λογαριασμό μετά το θάνατο της μητέρας του, χωρίς να έχει κανένα δικαίωμα κατά τα προεκτεθέντα, είναι άκυρη ως αντίθετη στα χρηστά ήθη κατ' άρθρο 178 ΑΚ και υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικός σκοπός του δικαιώματος κατ' άρθρο 281 του ίδιου κώδικα, καθόσον η κακόβουλη ιδιοποίηση ολόκληρου του ποσού του κοινού λογαριασμού εν γνώσει του ότι δεν έχει δικαίωμα προς τούτο, αντιβαίνει όχι μόνο προς την απαιτούμενη από έναν ιερέα ηθική συμπεριφορά, αλλά και την απαιτούμενη ηθική συμπεριφορά του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Και ότι ως εκ τούτου η ανάληψη του ποσού του λογαριασμού είναι παράνομη και άκυρη ως αντιβαίνουσα στην καλή πίστη και τα χρηστά ήθη, κατ' άρθρα 178, 281, 174 και 180 ΑΚ, με αποτέλεσμα να υποχρεούται ο εναγόμενος να του αποδώσει το αναληφθέν ποσό. Ότι έτι επικουρικότερα, σε περίπτωση που δεν αποδειχθεί ότι μεταξύ του ίδιου (ενάγοντος), της μητέρας του και τού εναγομένου υπήρξε σύμβαση εντολής για τη ρύθμιση των δικαιωμάτων τους επί του ποσού του κοινού λογαριασμού, η οποία έληξε με το θάνατο της μητέρας του, μετά τον οποίο ο εναγόμενος δεν είχε κανένα δικαίωμα ανάληψης, ο τελευταίος του οφείλει το

αναληφθέν ποσά των 28.431,03 ευρώ κατά τις περί αδικοπράκτητου πλουτισμού διατάξεις, διότι κατά το ποσό αυτό κατέστη πλουσιότερος σε βάρος της περιουσίας του χωρίς νόμιμη αιτία, δεδομένου ότι τα χρήματα του κοινού λογαριασμού ανήκαν στη μητέρα του ως προερχόμενα από πιστώσεις χρεογράφων αυτής και μετά το θάνατο της πέρασαν στη δική του κυριότητα ως μοναδικού κληρονόμου της. Ότι παράλληλα ο εναγόμενος φέρει και αδικοπράκτική ευθύνη κατ' άρθρα 914, 919 και 932 ΑΚ, διότι η παράνομη ανάληψη ολόκληρου του χρηματικού ποσού του κοινού λογαριασμού στοιχειοθετεί το αδίκημα της υπεξαίρεσης κατ' άρθρο 375 ΠΚ και ως εκ τούτου εκτός από την αποκατάσταση της περιουσιακής του ζημίας υποχρεούται και στη χρηματική ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που ο ίδιος (ενάγων) υπέστη, κατά τα ειδικότερα στην αγωγή αναφερόμενα. Ότι άλλως και όλως επικουρικώς, σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτό ότι δικαιούται όλο το ποσό του κοινού λογαριασμού, με τις προεκτεθείσες νομικές βάσεις (κύρια και επικουρικές) αιτείται την καταβολή από τον κοινό λογαριασμό του ποσού των 14.215,51 ευρώ που αντιστοιχεί στο κατ' ισομοιρία δικαίωμα του επί του ποσού της κατάθεσης ως συνδικαιούχου στον κοινό λογαριασμό. Σύμφωνα με το ιστορικό αυτό ο ενάγων ζητεί: α) να αναγνωρισθεί ότι ο εναγόμενος οφείλει να του καταβάλει το ποσό των 28.431,03 ευρώ, νομιμοτόκως από την επομένη της άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας που έθεσε με το από 21.11.2013 εξώδικο του, ήτοι από την 2Μ2.2013, άλλως από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση, β) να αναγνωρισθεί ότι ο εναγόμενος οφείλει να του καταβάλει το ποσό των 5.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη, νομιμοτόκως από την επομένη της άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας που έθεσε με το από 21.11.2013 εξώδικο του, ήτοι από την 2α.12.2013, άλλως από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Αλλως και όλως επικουρικώς,

ζητεί να αναγνωρισθεί ότι ο εναγόμενος οφείλει να του καταβάλει το ποσό των 14.215,51 ευρώ, νομιμοτόκως από την επομένη της άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας που έθεσε με το από 21.11.2013 εξώδικο του, ήτοι από την 2α.12.2013, άλλως από την επομένη της επίδοσης της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Ζητεί τέλος να επιβληθούν τα δικαστικά του έξοδα σε βάρος του εναγομένου.

Με τέτοιο περιεχόμενο και αίτημα, η αγωγή αρμοδίως εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου που είναι καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο (άρθρα 7, 9, 14§2 και 22 ΚΠολΔ) για να δικαστεί κατά την προκείμενη τακτική διαδικασία. Η αγωγή κατά την κύρια βάση της είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 ν. 5368/1932 «περί καταθέσεως σε κοινό λογαριασμό», όπως το πρώτο εξ αυτών έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 1 ν.δ. 951/1971 και αμφοτέρω έχουν διατηρηθεί σε ισχύ με το άρθρο 124 περ. Δ' στοιχ. α' ν.δ. 118/1973, καθώς και των άρθρων 297, 298, 330, 340, 345, 361, 411, 489, 490, 491, 493, 713, 714, 719 ΑΚ και 70, 176 ΚΠολΔ. Αντιθέτως μη νόμιμες και ως εκ τούτου απορριπτέες είναι τόσο οι επικουρικές βάσεις της αγωγής, όσο και η συρρέουσα αδικοπράκτική βάση, κατά τις κατωτέρω διακρίσεις. Η πρώτη επικουρική βάση της αγωγής που επιχειρείται να θεμελιωθεί στην αντίθεση στα χρηστά ήθη και την προφανή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικός σκοπός του δικαιώματος, κατ' άρθρα 174, 178, 180 και 281 ΑΚ, είναι νόμω αβάσιμη, καθόσον, ακριβώς επειδή κατά τα εκτιθέμενα στο τέλος της μείζονας σκέψης της παρούσας, ο συνδικαιούχος που αναλαμβάνει χρήματα από κοινό λογαριασμό γίνεται κύριος αυτών εξ ιδίου δικαίου, ακόμη και αν δεν είχε καταθέσει ο ίδιος τα χρήματα αυτά, η εν λόγω ανάληψη δεν συνιστά πράξη αντίθετη προς τα χρηστά (ορ. και ΜΕφΛαρ 79/2014 ΝΟΜΟΣ). Ομοίως μη νόμιμη είναι και η δεύτερη επικουρική βάση που επιχειρείται να θεμελιωθεί στις περί αδικοπράκτητου πλουτισμού διατάξεις, διότι ενώ η από το άρθρο 904 ΑΚ αγωγή είναι επιβοηθητικής φύσεως και μπορεί να ασκηθεί μόνον όταν λείπουν οι προϋποθέσεις της αγωγής από τη σύμβαση ή την αδικοπράξια, εκτός αν θεμελιώνεται σε πραγματικά περιστατικά διαφορετικά ή πρόσθετα από εκείνα, στα οποία στηρίζεται η αγωγή από τη σύμβαση ή την αδικοπράξια και υπό την ενδοδιαδικαστική αίρεση της απόρριψης της κύριας βάσης της αγωγής από τη σύμβαση ή την αδικοπράξια (ΟΛΑΠ 2/2019, ΟΛΑΠ 8/2018, ΟΛΑΠ 22/2003, ΑΠ 1070/2018, ΑΠ 170/2016, ΑΠ 1443/2008, ΑΠ 16/2008, ΑΠ 2039/2007 ΝΟΜΟΣ), εν προκειμένω δεν ελλείπουν οι προϋποθέσεις άσκησης αγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5368/1932 «περί κατάθεσης σε κοινό λογαριασμό» και ο ενάγων ουδόλως αναφέρει πραγματικά περιστατικά πρόσθετα ή διαφορετικά από εκείνα που αναφέρει για τη θεμελίωση της ως άνω κύριας βάσης της αγωγής (ορ. και ΕφΔυτΜακ 31/2006, ΕφΔωδ 179/2006, δημοσιευμένες σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ κατά τις οποίες ο αναλαμβάνων ποσό από κοινό λογαριασμό δεν γίνεται πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία σε βάρος της περιουσίας ή με ζημία του έτερου συνδικαιούχου). Επίσης μη νόμιμη και ως εκ τούτου απορριπτέα είναι η αγωγή κατά

το μέρος που επιχειρείται να θεμελιωθεί στις περί αδικοππραξιών διατάξεις των άρθρων 914 και 919 ΑΚ, διότι, κατά τα εκτιθέμενα στο τέλος της μείζονας σκέψης της παρούσας, η ανάληψη χρημάτων από κοινό λογαριασμό δεν συνιστά υπεξαίρεση, καθόσον ο συνδικαιούχος δεν ιδιοποιείται ξένο πράγμα, αλλά αντιθέτως γίνεται κύριος των χρημάτων εξ ιδίου δικαίου, ενώ, ως έχει ήδη εκτεθεί ανωτέρω (στην απόρριψη της πρώτης επικουρικής βάσης), ακριβώς επειδή με την κατάθεση σε κοινό λογαριασμό οι δικαιούχοι του λογαριασμού, ακόμη και αν δεν κατατέθηκαν δικά τους χρήματα, γίνονται συγκύριοι των χρημάτων του λογαριασμού, ανεξάρτητα από το σκοπό της κατάθεσης, η ανάληψη των χρημάτων από οποιονδήποτε συνδικαιούχο δεν συνιστά ούτε πράξη αντίθετη προς τα χρηστά ήθη κατ' άρθρο 919 ΑΚ (ΜΕΦ/Αρ 79/2014 ΝΟΜΟΣ). Κατόπιν των ανωτέρω, η αγωγή πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν ως προς την κύρια βάση της κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη, δεδομένου ότι λόγω του αναγνωριστικού της χαρακτήρα δεν απαιτείται η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου κατ' άρθρο 42 ν. 4640/2019.

Από την υπ' αριθμ. 12.11.2018 ένορκη βεβαίωση της μάρτυρος ... του ... και της ... ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών ... που επικαλείται και προσκομίζει ο ενάγων, όπως και από τις επικαλούμενες και προσκομιζόμενες από τον ίδιο (ενάγοντα) προς αντίκρουση των ισχυρισμών του εναγόμενου υπ' αριθμ. .../27.11.2018 και .../27.11.2018 ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων (α) χήρας ... το γένος ... και (β) ... το γένος ... και αντίστοιχα, ενώπιον της ίδιας ως άνω συμβολαιογράφου, από τις υπ' αριθμ. ...2018 και ...2018 ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων (α) ... του ... και της ... και (β) ... της ..., αντίστοιχα, ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών ... που επικαλείται και προσκομίζει ο εναγόμενος, ένορκες που όλες ελήφθησαν μετά από νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση της αντίδικης πλευράς, από όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν, καθώς και από τα διδάγματα της κοινής πείρας, αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων είναι το μοναδικό τέκνο του ... και της ... το γένος ... Η ... απεβίωσε την 31.10.2013, σε ηλικία ογδόντα πέντε (85) ετών (είχε γεννηθεί το έτος 1928), χωρίς να αφήσει διαθήκη, καταλείποντας ως πλησιέστερο συγγενή τον ενάγοντα - υιό της (ο σύζυγος της είχε προαποβιώσει). Έξι (6) χρόνια πριν το θάνατο της και δη την 23η. 11.2007, ήτοι σε ηλικία 79 ετών, λόγω και της επιβαρυνμένης υγείας της που δεν της επέτρεπε να μεταβαίνει σε υποκατάστημα τράπεζας για αναλήψεις χρημάτων προς ικανοποίηση των καθημερινών της αναγκών, η άνοιξε στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος τον υπ' αριθμ. ... κοινό (διαζευκτικό) τραπεζικό λογαριασμό, θέτοντας ταυτόχρονα ως συνδικαιούχους τους νυν διαδίκους. Το λογαριασμό αυτό τροφοδοτούσε αποκλειστικά η ... πιστώνοντας χρήματα που αποτελούσαν τα προϊόντα χρεογράφων (ομολόγων και μετοχών), τα οποία είχε αποκτήσει από το σύζυγο της - πατέρα του ενάγοντος, είχε, δε, την επιθυμία όποιο ποσό απέμενε στον κοινό λογαριασμό μετά το θάνατο της να περιέλθει στον ενάγοντα - μοναδικό της τέκνο, στον οποίο περιήλθε άλλωστε διά της εξ αδιαθέτου διαδοχής και το μοναδικό ακίνητο περιουσιακό της στοιχείο, ήτοι το διαμέρισμα που αποτελούσε την κύρια και μοναδική κατοικία της στη Νέα Ιωνία Αττικής. Ο λόγος για τον οποίο στον ένδικο κοινό λογαριασμό τέθηκε ως συνδικαιούχος και ο εναγόμενος ήταν καθαρά πρακτικός και διεκπεραιωτικός, προκειμένου να εξυπηρετεί τη μητέρα του ενάγοντος με αναλήψεις μικροποσών κατόπιν σχετικών εντολών της για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της. Ο ενάγων δεν μπορούσε να αναλάβει αυτό το ρόλο, διότι είχε ασπαστεί το μοναχικό βίο και ζούσε ως μοναχός στην Ιερά Μονή Αρχιστράτηγου Μιχαήλ στον Ωρωπό Αττικής. Από την άλλη, ο εναγόμενος ήταν πρόσωπο της εμπιστοσύνης της μητέρας του ενάγοντος, καθότι ήταν ιερέας στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Ψυρρή, στον οποίο εκκλησιαζόταν τακτικά η ... και είχαν γνωριστεί καλά, δεδομένου ότι η τελευταία εκτός από τα ιερά μυστήρια συμμετείχε και στις εκδρομές και σε διάφορες άλλες εκδηλώσεις που διοργάνωνε η Ενορία και στις οποίες ήταν παρών και ο εναγόμενος ως εφημέριος του Ναού. Ο εναγόμενος συνέδραμε ήδη τη μητέρα του ενάγοντος σε διάφορες καθημερινές της ανάγκες (όπως πληρωμή λογαριασμών και διαδικαστικά θέματα) και έτσι ήταν το πλέον κατάλληλο πρόσωπο να τεθεί ως συνδικαιούχος στον κοινό λογαριασμό για τον ανωτέρω λόγο, ενώ άλλωστε λόγω της ιδιότητας του ως κληρικού παρείχε τα εγγύα ότι δεν θα έκανε κατάχρηση της εμπιστοσύνης που του επιδείχθηκε. Συνεπώς, οι εσωτερικές σχέσεις της ... με τους ορισθέντες από αυτήν συνδικαιούχους στον κοινό λογαριασμό ήταν διαφορετικές: με το μεν ενάγοντα - υιό της η εσωτερική σχέση ήταν χαριστική, καθόσον επιθυμούσε ότι ποσό απέμενε στον κοινό λογαριασμό μετά το θάνατο της να περιέλθει σε αυτόν ως το μοναδικό της τέκνο, με το δε εναγόμενο η εσωτερική σχέση ήταν σχέση άμισθης εντολής, προκειμένου να πραγματοποιεί ο τελευταίος κατόπιν ειδοποίησης της ίδιας αναλήψεις ποσών για να την εξυπηρετεί στην ικανοποίηση των τρεχουσών αναγκών της, σχέση που θα έληγε με το θάνατο της ... οπότε και

ο εναγόμενος δεν θα είχε κανένα δικαίωμα επί των χρημάτων του κοινού λογαριασμού. Εντούτοις ο εναγόμενος, την 5η.10.2013, ήτοι δύο (2) ημέρες μετά το θάνατο της και μάλιστα την ημέρα της κηδείας της, προέβη αυτοβούλως στην ανάληψη του συνόλου του πιστωτικού υπολοίπου που ήταν κατατεθειμένο στον ως άνω λογαριασμό, ήτοι του ποσού των 28.431,03 ευρώ, το οποίο ακολούθως, την επόμενη ημέρα, κατέθεσε ως δωρεά στην Επισκοπή της Κατάνγκκατου Ελληνικού Ορθόδοξου Πατριαρχείου της Αλεξάνδρειας, όπως αποδεικνύεται από την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από τον ίδιο (ως σχετικό 2) από 6.10.2013 (και με αριθμό πρωτοκόλλου 45) απόδειξη είσπραξης ποσού 28.431,03 ευρώ, υπογεγραμμένη από τον Επίσκοπο Κατάνγκα Μελέτιο. Ισχυρίζεται βέβαια ο εναγόμενος ότι ενεργώντας με τον ανωτέρω τρόπο εκπλήρωσε τη βούληση της ..., η οποία ήθελε να διαθέσει το σύνολο των χρημάτων της στην Ιεραποστολή της Εκκλησίας της Ελλάδος και ότι δεν ήθελε να αφήσει τίποτα στον ενάγοντα υιό της, με τον οποίο είχε διακόψει κάθε επαφή επειδή ο τελευταίος είχε ενταχθεί στους Παλαιοημερολογίτες και μάλιστα είχε πικραθεί τόσο πολύ από αυτήν την απόφαση του υιού της ώστε ήθελε να τον αποκληρώσει, εφόσον αυτός δεν επέστρεφε στην Ορθοδοξία. Και ότι για το λόγο αυτά είχε δώσει στον εναγόμενο τη ρητή εντολή να αναλάβει το σύνολο του υπολοίπου που θα βρισκόταν στο λογαριασμό της κατά την ημέρα του θανάτου της και να το διαθέσει καθ' ολοκληρίαν για τη στήριξη του έργου της Ιεραποστολής της Εκκλησίας της Ελλάδος. Προς απόδειξη των ισχυρισμών του, ο εναγόμενος επικαλείται και προσκομίζει, πέρα από τις προεκτεθείσες ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων του, οι οποίες όμως αντικρούονται από τις ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων του ενάγοντος, το από «21.05.20001» ιδίογραφο σημείωμα της ... προς τον ίδιο, στο οποίο επί λέξει αναφέρεται: «Πατέρα Παντελεήμων. Στο δεύτερο συρτάρι της αριστερής σιφονιέρας μου μέσα σε μία μαξιλαροθήκη έχω το βιβλιάριο της Εθνικής Τραπέζης. Όταν σας ενημερώσουν για την εκδημία μου να το ζητήσετε. Σας ευχαριστώ. 21.05.2001». Το εν λόγω σημείωμα με την ασαφή χρονολογία («20001»), είτε γράφτηκε το 2000 είτε το 2001, συντάχθηκε επτά (7) ή έξι (6) ολόκληρα χρόνια πριν το άνοιγμα του ένδικου κοινού λογαριασμού. Και η ενέργεια της ... να θέσει συνδικαιούχους και τον ενάγοντα και τον εναγόμενο συνιστά ουσιαστικά ανάκληση της διατυπωθείσας στο ως άνω σημείωμα επιθυμίας της: διότι αν η εν λόγω εκφρασθείσα επιθυμία παρέμενε ισχύουσα, τότε δεν θα έθετε συνδικαιούχο στον κοινό λογαριασμό και τον ενάγοντα - υιό της, παρά μόνο τον εναγόμενο. Εξάλλου, και κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, αφού ο εναγόμενος γνώριζε τόσο την ύπαρξη και του ενάγοντος υιού της ενάγουσας ως έτερου συνδικαιούχου του κοινού λογαριασμού, όσο και το όχι αμελητέο ποσό που βρισκόταν κατατεθειμένο σε αυτόν, θα μπορούσε, για τη δική του εξασφάλιση, να είχε ζητήσει από την ... να διατυπώσει και εγγράφως την κατ' αυτόν «ρητή εντολή» και «επιθυμία της» να διατεθεί το ως άνω ποσό μετά το θάνατο της προς υποστήριξη του έργου της Ιεραποστολής της Εκκλησίας της Ελλάδος. Εξάλλου, ως ορθά επισημαίνει και ο ενάγων με την προσθήκη των προτάσεων του, η δωρεά στη συγκεκριμένη Επισκοπή υπήρξε αποκλειστική επιλογή του εναγομένου, ο οποίος μάλιστα δεν μερίμνησε καν ώστε στη σχετική απόδειξη είσπραξης να αναγραφεί ως δωρήτρια η θανούσα ... στην παρουσία της οποίας ανήκε το δωρηθέν χρηματικό ποσό, παρά ανεγράφησαν μόνο τα δικά του στοιχεία (του εναγομένου). Και αν πράγματι η ... είχε διακόψει κάθε σχέση με τον ενάγοντα - υιό της και δεν ήθελε τίποτα από την παρουσία της να περιέλθει σε αυτόν, ούτε συνδικαιούχο στον ένδικο κοινό λογαριασμό θα τον έθετε, ούτε το μοναδικό ακίνητο περιουσιακό της στοιχείο θα του κατέλειπε διά της εξ αδιαθέτου διαδοχής, παρά θα τον περιόριζε στη νόμιμη μοίρα του (αφού δεν συνέτρεχαν λόγοι αποκλήρωσης κατ' άρθρα 1839 επ. ΑΚ). Στην ως άνω κίνηση του εναγομένου να αναλάβει ολόκληρο τό ποσό του κοινού λογαριασμού δύο (2) ημέρες μετά το θάνατο της ... ο ενάγων αντέδρασε άμεσα, κοινοποιώντας του την 26η.11.2013 την από 21.11.2013 εξώδικη διαμαρτυρία - πρόσκληση και δήλωση του, με την οποία διαμαρτυρήθηκε έντονα, επισημαίνοντας του ότι ο λόγος που είχε τεθεί συνδικαιούχος στον κοινό λογαριασμό ήταν αποκλειστικά η διευκόλυνση της μητέρας του στην ανάληψη χρημάτων που χρειαζόταν και ότι δεν είχε κανένα δικαίωμα επί του ποσού των χρημάτων που είχε αναλάβει και τον κάλεσε στην άμεση [εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση του εξωδίκου] καταβολή του ποσού των 28.431,03 ευρώ. Ο εναγόμενος αδιαφόρησε παντελώς και έτσι ο ενάγων, μετά αναμονή αρκετών χρόνων, αναλογιζόμενος και τη μοναχική ιδιότητα του ίδιου και την ιδιότητα του εναγομένου ως κληρικού, αναγκάστηκε να ασκήσει την ένδικη αγωγή. Από όλα τα ανωτέρω, αποδεικνύεται ότι ο εναγόμενος ουδέν δικαίωμα είχε επί του ποσού του κοινού λογαριασμού, το οποίο παρανόμως ανέλαβε μετά το θάνατο της ... κατά παράβαση της συμφωνίας του με την τελευταία με την οποία ρυθμιζόταν η εσωτερική τους σχέση και βάσει της οποίας ο εναγόμενος είχε μόνο δικαίωμα αναλήψεων ποσών όσο η ... βρισκόταν εν ζωή, κατόπιν συγκεκριμένης

κάθε φορά ειδοποίηση της για την αντιμετώπιση καθημερινών αναγκών της.

Υποχρεούται επομένως ο εναγόμενος στην καταβολή του ποσού του λογαριασμού που αυτός ανέλαβε στον ενάγοντα, ο οποίος κατέστη δικαιούχος αυτού μετά το θάνατο της μητέρας του, δυνάμει της προεκτεθείσας μεταξύ τους εσωτερικής σχέσης και της βούλησης της μητέρας του να περιέλθει σε αυτόν το εναπομένον μετά το θάνατο της ποσό του λογαριασμού.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η αγωγή να γίνει εν μέρει δεκτή και κατ' ουσίαν και να αναγνωρισθεί ότι ο εναγόμενος οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 28.431,03 ευρώ, νομιμοτόκως από την επομένη της άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας που έθεσε με το από 21.11.2013 εξώδικο του, ήτοι από την 2α.12.2013 και μέχρι την πλήρη εξόφληση. Τέλος, μέρος των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος πρέπει να επιβληθεί σε βάρος του εναγομένου λόγω της μερικής νίκης και ήττας καθενός από τους διαδίκους και ανάλογα με την έκταση αυτής (άρθρα 106, 178§1 και 191 §2 ΚΠολΔ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ κατ' αντιμωλία των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει την αγωγή.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ο εναγόμενος υποχρεούται να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των είκοσι οκτώ χιλιάδων τετρακοσίων τριάντα ενός ευρώ και τριών λεπτών (28.431,03), με το νόμιμο τόκο υπερημερίας από την 2α.12.2013 και μέχρι την πλήρη εξόφληση.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ σε βάρος του εναγομένου μέρος των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος, το οποίο ορίζει στο ποσό των εννιακοσίων (900) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε στην Αθήνα στο ακροατήριο του σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους την 10 Μαΐου 2021.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ